

מסורת הש"ס

(א) לעיל יט: וש"נ, (ב) לקמן
סג: (ג) [פ"ד ה"א],
(ד) [פ"ד ה"ד], (ה) [במדבר
לן, (ו) [מיר לז:]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ר' יהודה וכו' ארבעת תנאים בדר כ"ד לזוה וכו' דר' יהודה כ"ד אדמו ר' מנחם בזור אל אלא דמלא מירות בלחור הו רזי אמו מלי תקימו: (ז) ד"ה מי אלא דנינן אלא שפשיכו בשעת: (א) ד"ה שכל נאכוון וכו' אלא שכל נאכוון וכו' אלא שיהיה מרובה אבל לא שתהיה שפיה מעומט: (ד) ד"ה אלא משמעי וכו' אלא לאלה גמורה נאכוון:

גליון הש"ס

בַּהֲרָן ד"ה גִּרְסִי וְבו'
אֲבָל מַעֲמִידִין וְבו'. עֵינ
לְקַמֵּן כַּג ע"א צִהֲרָן ד"ה
וּמִי שְׂרִי:

פירוש הרא"ש

[illegible]

אלא חלי סלע במקח השוה
אלא מתכונים לנדר גמור או
אבילה ושתיה. ומה שהזכר
דכיון דמה שהוליא בפיו אינ

רעז"י

שניים רוצין בשלשה דינרין. כלומר זה הנשבע שמינו פוחת לו מן הסלע לא היה פיו ולבו שוין לכך שלא יפחות לו מן הסלע כלום להכי נדר כן לזרז את חבירו שימן לו ג' דינרין הוא רואה לנצח וזוהו שנשבע שלא ליתן לו יותר משקל לא היה פיו ולבו שוין שלא היה צדעתו שלא יתן יותר אלא לכך נדר שיתן לו צג' דינרין ולפיכך מותרין: **גמ' מאן טנא.** המירו חכמים: ר' יהודה היא לדמר אין אחד מהו נזיר. דלא סמכא דעמיהו ממש לשם נזירות אלא תלו נזירותו בזה שצא כנגדן ולא היה פיו ולבו שוין להכי אין אחד ממהם נזיר ה"ל לא סמכא דעמיהו כשצעת הנדר דכל חד וחד אדעתא דהצבריה (א) כדי לזרזו ולא היה פיו ולבו שוים להכי. דאי רצנן דפליגי עליה דר' יהודה לדמרי אש"י צג' סמכא דעמיהו להיות נזיר דלא צמיר דתלה נזירות בנדר הוא נזיר אותו שנתיקמו דבריו ה"ל אף על גב דלא סמכא דעמיהו אדבור פיהו שלא מתכוונו אלא לזרז אסורים לדמרינן כשנדרו ודאי סמכא דעמיהו דזה לא יפחות מסלע וזה לא יוסף על שקל ויהי פיהו ולבן שוים ואסור: **בבא** **אמר אפי' סימא רבנן.** דפליגי עליה דר' יהודה: **מי קפני שניה רלו.** דאי

קתני הכי הוה משמע שניהן ראו בתחלה בשלשה דינרין (א) וחלה עכשיו בשעת הנדר אין רוזין אלא סמכא דעמיהו אדבור פיהן ופיהן ולבן שוים ונדר מעליה הוי: **רוזין סנן**. דמשמע מעיקרא הוי רוזין ב' דינרין ואכתי שניהן נמי רוזין ולא היה פיהן ולבן שוין הלכך אפילו ברבן מודו דמותרינן וכדי לזרז אה את זה נתכוונו שניהן: **אמר לו טיפ מסלע והלא אומר בציר משקל**. היכא דאמר שאינו פוחס מסלע ולא אומר שאינו מוסיף על שקל כיון דדברי שניהם קרוזין לשלשה דינרין אמרינן דדברי ורוזין הוו. אבל הכא כיון דאמר טפי מסלע דהיינו פרוטה והלא אומר קונס שאינו מוסיף לך על פרוטה פחות משקל דהשאת מרחקי מילתייהו משלשה דינרין כיון דדייקי הכי נדרה הוי ואקוריס או לא דזירוזין הוה: **היה מסרב**. שהיה מפאירו לאכול אכלו מעט: **קונס ציתק שאני נכנס**. שנדר שלא יכנס לציבתו: **וטופס אונ קאמר**. שלא לאכול אכלו כלום: **מוסר ליכנס**. לציור ולאכול **וימטא ולאסות הימו טיפס אונ**. אבל לא אכילה מרובה: **שלא נתכוון זה**. המסרב אלא לשום אכילה מרובה שיסעוד אכלו הרבה ולשון טיפס אונ לא נתכוון זה (א) שהיא שחיה מועטת: **והא טיפס אונ קאמר**. דמשמע שחיה מועטת ואכילה מועטת: **אלא משמע איניש הכי**. דכי אמר (טיפס אונ) יאכל עמו ודאי לאכילה מתכוון וכי נדר זה שאינו טועם עמו טיפס אונ ודאי לאכילה (א) מרובה נתכוון ולהכי מותר לשתות טיפס אונ: **ה"ג משמע איניש הכי**. דכי נתכוון ליתן שלשה דינרין אומר שאינו מוסיף על פרוטה פחות משקל ועלולם נדרי וזרוזין הוו ואפילו דאמר טפי מסלע ובציר משקל:

מ

רַאשֹׁנָה יָתָה נִזְרוֹת לְבִטְלָה וְכִי הָאִי גִוּוֹנָא פְּסִיטָא לִיָּה לְתַנָּא דְּמַתָּה
עַל שְׁנֵיהֶם וּלְבִסְקוֹן גִּי' כִּךְ הִיָּה שְׂרָזוּ בְּשִׁלְשָׁה דִּינָרִין וּנְמַנָּא
קִמְיָרְלִי: אָמַר יָיָה טַפִּי מַסְנֵעַ. כְּלוּמַר שְׁמַר לֹו קוֹנֵם שְׁאִירֵי פִּחוֹת
שֶׁקָּל פְּחוֹת פְּרוּטוֹת: דִּנְרָא הוּא אִוּ זְרוּזִין הוּא. דְּלִיכָא לְמִימַר
יָיָה טַפִּי אֲמַרְמַר מַסְנֵעַ. שְׁמַר שְׁלָא יִפְחוֹת לוֹ מַחְמַשׁ דִּינָרִין וְאִמַּר לוֹ
דְּמַתָּה מִרְחָקִי כוּלִי הָאִי צְדָקָא דְּדָרִי: עֲלָא נִתְּנוּן לוֹ אֲלֵא לֹאס אִינְיֵנָא
חֲצִירוֹ שְׂיֵאכַל שְׁהִרֵי אֶסְרָה עַל עֲזָמֹו אִפְּלוֹ דְּרִיסָתָה דְּרִגְלָה וְ

למשה דינרין או דרכם לידור כדי לזרז אבל כשהם מופלגין זה מזה יומר אז אין דרכם לזרז
לדלמה לא דוקא: מותר ליכנס לביתו ולשתות עמו מיפת צונן שלא נחבון אלא לשם
כניסת הבית ועיפת זון לא כיון אלא לזרז וכ"ש שמותר באכילה ושמיה מה שלל הוסיך
גדר גם המחשבה אינה כלום להטויר בלבו אע"פ שאין פיו מנחשו אינו נדר כ"ש זה שהוציא

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

ר"ז

כא.

שנים רוצין בשלשה דינרין. שהמוכר היה דעתו לשלשה ולא נתכוון
בגדלו אלא לזרז הלוקח שלא יעמוד על דעתו שאמר ב' דינרין
ושכסם לשלשה וכן הלוקח נתכוון לשלשה ולא נתכוון אלא
לזרז המוכר שסכים לכן ולא יעמוד על דעתו שאמר ארבעה דינרין
ומש"ה לא חייל נדרא וטעמא דמלתא
לפי שדרכן של מוכר ולוקח בכן
ומש"ה לא מיקרו דברים שכלל:
גרסינן בבירושלמי^א אמר ר' זעירא
הדא דמימא בשאין מעמידין אבל
במעמידין ריכין היתר חסם פירוש
בשאין מעמידין דבריהם שאומר שלא
נדרו בדוקא אלא לזרז *אבל מעמידין
דבריהן לומר שדוקא נדרו ריכין
היתר חסם. וקשה צעיני מאי קמ"ל
ועירא מתניתין היא דקתי שניהם
רוצין כו' וכו' דקמ"ל דרוצין מעיקרא
קאמר ולא רזו כדשקלין וטעינן
בגמרא. תו גרסי' הסם היה מעמיד
אזל זה ואזל זה אין מעמיד כיון
שצטל אזל זה צטל אזל זה וה"פ היה
מוכר חפץ לשנים ואמר קום שאני
פוחם לכם מן הסעול והיה דעתו
ליזרז לאחד מהם צדוקא ולחצירו
כדי לזרז כיון שצטל אזל זה צטל אזל
זה. ונראה בדשאין מעמידין וטעם
היה לשלשה דינרין מוכר יכול ליתנו
מי

בפחות משלשה ולוקח יכול ליתן בו יותר משלשה שכיון שמשמעות הנדר אינו אלא לזרז אע"פ שהסכימו בלשם לג' דינרים דברים שבלב הוו ומיהו אין המוכר רשאי ליתנו בשקל ולא הוּקוּחַ רשאי ליתן בו סלע שהרי עיקר משמעות נדרים אינו אלא לכך ואיכא מאן דאמר דאפילו כשי' האי' בוגג לא חייל נדריהו: תנא בהורפספחא דאבא בלמלין: אף נדרים שאתרו מותרין מיני שלא יהא ספק נודר כדל' לנכסין מיל' אל' מיל' דברו לא יעשה דבריו חולין והביאה הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' נדרים: **גמ'** לפי שלא ניתנה גזירות אלא להפלה. וה"ה לנדרים דאיתקש לנזירות דלא חייל אלא א"כ יקבל בלא תנאי הלבך מוכר ולוקח שחלו נדרם בתנאי אע"פ שעברו על תנאם לא חיילי נדריהו: **כא' אמר** אפילו יטאח ברגל מ' קטניא שניהם רלו. כלומר דמתניתין דנדרי ירוזין לא משום הפלה היא אלא משום ששמו חכמים דעתם שלא נדרו בדוקא אלא לזרז דמי קטני רלו שיהא משמעותו שרלו לבקור. שניהם רואין דמשמע מתחלה ועד סוף. וקשיא לי למאי דס"ד

מעיקרא דטעמא דמתני' משום הפללה הוא למה ליה למתני שניהם רואים בשלשה דינרין ורלו לבסוף קאמר כלומר שנתקיים המכר בשלשה דינרין אפילו נתנו מוכר בשקל או שנתן בו לוקח סלע ודנן בטל כיון שבשעת דנן לא היה מתבצר הדבר אם יחול אם לאו. ונראה צעירי דתנא רבותא קתני דלא מציעא בשנים שהיו מהלכין דברך ואמר אחד מהם הריני נזיר שזה איש פלוני ואמר חבירו הריני נזיר שאני דלן אחד מהם שזר כרבי יהודה משום רבי טרפוין דהתם דין הוא שלא תחול מזירותם לפי שאי אפשר לחול מירות על שניהם וכיון שבטל אצל זה בטל אצל זה שמשעה דלא הויה הפללה אלא אפילו במוכר ולוקח שאפשר שיהא הנדר שכל אחד עבר על תנאו וסד"א דכי האי גונא הפללה מקריא לך מן הסלע ופרוטא ולוקח אמר קונם שאיני מוסיף לך על כיון דנחמא כולי האי לדיוקא בדוקא גדרו ולא לזרז: ל"א איך צביר מן שקל שלא יתן בו יותר מן דינר מי אמרינן כיון שסויה. אלמא אע"ג דנחית לדייקא ושנמחק הרבה ממנה שהיה יית' זונן אפ"ה אמרינן דלאו בדוקא נדר הכא נמי אף על גב דאמר

רוז'נים קמני משמע דמחלה בשנדרים היו רוז'נים 'ג' אלו שהיו ואכן סהדי דדעמן לך הלא כשאמר המוכר לנסוף שך היה דעמו מחלה כדפרישית אבל אם אמר שדעמו למה שהיו אלו און נדרי ויריוון דהוי נדר קיים ודלא ככרי 'יהודה משום רבי טרפון

גן מופלג יותר מאכילה ושתייה טפי מקלע מופלג משלשה דיגריין:

עין משפט
נר מצוה

ג. א. מ"י פ"ח מהלכות
נדריס הלכה י. סמג
לאוין רמב טוש"ע יו"ד
סימן ריח סעיף ד:

מוסף רע"י

קונם שאני פורח לך
 שלם. ה"ה שטס
 פומה, א"ה מקור משום
 קונם אז מה שאפסות
 ק"מ כעל (רדא"ה בשטס).
 לעולם אן אחד מר
 דוד. שטס ויצנן פלוי
 זיג, אז זומר פלוי
 טעבר מיר הוה אז זומר
 זיט זיך, אדער אלד זיך
 זיט זיך, וטצירי זומר רירי
 זיט זיך כעמוה אן אטע
 זיט שטיסע מטהוסע
 למרות, ונעלל כלעד הסס,
 זומר ר' טרופן א"ה
 זיט מיר, שטל הספס
 אלד דכריו טחילה ופין
 אז ספאלד זיך פילאז א"ה
 יפסע טעטע (טענדורן) כס
 וכע"ז טרורין 98. וזיגה
 א' האלד וצער זיך
 לא זיך בשר לאלד מר
 (ע"ר י"ט). לפי שלא
 יזיגה נידורת. לזיט
 מיר תנליס וקפסא, א"ה
 הדפאלה. ספאלד זיט
 מפרסע (זיגה א')
 דוד מושרע אלד הוילד
 ואל תרובת ספס אן מיר
 א"ה ספס אלד זיך
 א"ה כעמוה זיך
 מועל. זאמל זיך קעל
 ופערסע זאמל משינן ספס
 פמות מפרסע, שטאלד
 שטעקקן טעצורע א"ה
 לען שטעקקע דוד וזיגה
 דעט, אז שטל אן וזיך
 וריוון א"ה (רדא"ה בשטס).
 זיך תנבורן זיך. הספס
 נ, אלד לרשום אכילה
 וטחיל, טמורע, וזיך ואל
 אז קוס יצק יך
 מנפון לער טחל מנמ
 אלד אלעלע זיטע מרסע
 מנפון (קעטן 10).

תוספות

אֵלֶּה הַפְּסָלִים. וְהָיָה בְּיָדְךָ וְהָיָה
כִּתְּבָה יִפְסְלוּ וְיִזְכְּרוּ לִפְנֵי
מַהְדֵּי יִשְׂרָאֵל דְּלִמְנָה
דְּמִירָה לְמִירוּת: מִסְפָּקָא
כִּי מַשְׁכֵּבָה נִפְשִׁיהּ. וְהָיָה
בְּתַמְחִינֵי אֲשֵׁי: נִשְׁעָה
הַדֵּר לֵב הָיָה דַּעַת הָאֵל
וְהָיָה בְּיָדְךָ אֵלֶּה הָאֵל
דְּעִמֵּיהּ לְהוֹרִיד מִכָּה שִׁינֵּל
לֵב דְּלִמְנָה שְׁעָה הַדֵּר
לִמְסַמָּךְ יֵאֵל חַל דְּרַם אֵל
לִפְסָקָא יֵאֵל לֵב קִטְלֵה
יֵאֵל לֵב בְּיָדְךָ דִּירְנֵי מִסְפָּקָא
כִּי מַשְׁעֵבָה נִפְשִׁיהּ: רַבָּא
אֲמַר. לֵב הִוּ מִתְּמוֹקִין
אֲשֵׁי תִימָה רִבְנָן מִי קִתִּין
שִׁינֵּל רֵבִי דְּהוּא מַשְׁמַע
זְרֵי לְקִטְלוֹ לֵב מִתְּמוֹקִיהּ

לאו נדר הוא כלל דדוקא
 דים מכוונת לצם לכך התם